

Rapportage Enquêteren voorkeurspeiling DJI

Rapportage Enquêteren voorkeurspeiling DJI

Inview Veldwerk, Stadsring 140,
Amersfoort
22-11-2017

Voorwoord

Voor u ligt de rapportage die opgesteld is naar aanleiding van de uitvoer van de meting: "Enquêteren Voorkeurspeiling DJI".

De meting werd uitgevraagd door Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) in de vorm van een Meervoudig onderhandse aanbesteding op 1 augustus jl. Inview Veldwerk B.V. heeft na het indienen van de offerte op 17 augustus jl. de definitieve gunning gekregen voor de uitvoer van de meting. Op 4 september heeft er een startoverleg plaatsgevonden. De afspraken die gemaakt zijn tijdens het overleg, vormden, samen met het reeds ingediende Plan van Aanpak, de basis in de uitvoer van de meting.

In deze rapportage kunt u naast de resultaten, ook een beschrijving van het proces van de uitvoering van de meting lezen. In genoemde volgorde komen de aanleiding en het doel van de meting naar voren zoals genoemd in de oorspronkelijke aanbesteding, gevolgd door de opzet en uitvoer. De respons die verzameld is wordt gepresenteerd in een tabel, ontworpen door DJI, welke ook gebruikt werd bij de meting van 2010. In de tabel zijn gegevens inzichtelijk gemaakt zoals de populatie per inrichting/centrum, aantal benaderde ingeslotenen en aantal ingevulde enquêtes. Daarnaast is deze voorzien van een korte toelichting per sector/divisie.

De resultaten worden ook gepresenteerd in een tabel, ontworpen door DJI, welke ook gebruikt werd bij de meting van 2010. In deze tabel is per type sector/divisie te zien hoeveel procent kiest voor een bepaalde stroming.

Alle resultaten zijn gebaseerd op het uitgevoerde veldwerk in de periode oktober t/m november 2017.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
1. Inview Veldwerk	3
2. Aanleiding en doel	4
2.1 Aanleiding	4
2.2 Doel en opdracht.....	4
3. Opzet en Uitvoering	5
3.1 Opzet	5
3.2 Uitvoer	5
3.2.1 Plannen bezoeken	6
3.2.2 Verloop bezoeken	7
3.2.3 Verwerken enquêtes.....	8
4. Respons	9
4.1 Responsoverzicht.....	9
4.2 Respondenten	10
5. Resultaten	11
5.1 Resultaten enquêtes.....	11
Bijlage I – Bezoeken per inrichting/centrum	14

1. Inview Veldwerk

Inview Veldwerk BV is in haar huidige vorm ontstaan in 2003 en is gespecialiseerd in het uitvoeren van (face-to-face) veldwerk voor marktonderzoek. Ons team bestaat uit ervaren projectcoördinatoren en projectplanners, aangestuurd door de manager Veldwerk. Het organiseren en op geavanceerde wijze monitoren en bijsturen van het gehele veldwerkproces, is bij hen dan ook in goede handen.

Voor de uitvoer van het face-to-face veldwerk, hebben wij een team van 150 enquêteurs, elk met hun eigen specialisme en ervaring. Deze enquêteurs wonen verspreid door het land en worden niet alleen ingezet voor face-to-face onderzoeken door het land heen, maar ook op onze eigen 5 locaties waar wij geregeld locatie onderzoeken uitvoeren. Zo kunt u Inview tegenkomen in Amersfoort, Rotterdam, Amsterdam, Den Bosch en Zwolle.

Door onze kennis van de uitvoer van groot- en kleinschalig veldwerk en onze ruime ervaring met het afnemen van face-to-face enquêtes, weten we dat uw onderzoeksproject valt of staat met een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van het veldwerk en daarmee de kwaliteit van de enquêteurs.

Daarom werken wij altijd vanuit hetzelfde principe: strikte selectie en zorgvuldige training van voldoende enquêteurs. Onze 150 professionele enquêteurs zijn integraal onderdeel van ons projectteam. Met alle enquêteurs hebben wij geheimhoudingverklaringen en ons huisreglement ondertekend. Hiermee kunnen wij onze kwaliteit en flexibiliteit blijvend borgen. Ons gespecialiseerde team zorgt ervoor dat face-to-face veldwerk op uniforme en valide wijze worden uitgevoerd conform uw uitvraag. Juist met een kwetsbare doelgroep is dit extra van belang.

Als het gaat om kwaliteit, kunnen wij trots zeggen dat we ISO 20252 gecertificeerd zijn en daarnaast lid van de MOA en Esomar. Met ons ISO 20252-certificaat voor markt- en opinieonderzoek en ons lidmaatschap van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA), behoren wij tot de selecte groep onderzoeksbureaus die zich conformeren aan strenge kwaliteitseisen (specifiek met betrekking tot de opzet en uitvoering van marktonderzoekprojecten en kwaliteitsbewaking) en zich daarop ook laten auditen door een onafhankelijke commissie van auditors. Door periodieke controles (fysiek en op afstand) vanuit het Toetsingsbureau KCC, kunnen wij aantonen dat wij ten alle tijden werken conform de kwaliteitsnorm van de ISO-certificering. Naast deze externe audits, waarborgen interne audits de kwaliteit van het werken en het volgen van het kwaliteitsbeleid. Al onze enquêteurs conformeren zich aan deze kwaliteitseisen, in lijn met ISO 20252 en de protocollen die zijn opgesteld conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de MOA.

Wij streven naar het leveren van uitstekende kwaliteit en het bieden van een hoogwaardige service aan onze klanten. Wij zijn van mening dat dit streven dé basis is waarmee langdurige relaties met de klanten worden aangegaan en behouden. Vanuit klanttevredenheidonderzoeken en andere feedback van onze klanten, verbeteren wij onze dienstverlening constant, om optimaal te kunnen voldoen aan de wensen en eisen die gesteld worden door onze opdrachtgevers. Wij willen ons onderscheiden door slim en planmatig om te gaan met onderzoeksprocessen, dankzij een juiste combinatie van ervaring, kennis en middelen.

2. Aanleiding en doel

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) nodigde Inview Veldwerk op 1 augustus jl. uit voor het uitbrengen van een offerte voor de dienstverlening van het verrichten van een voorkeurspeiling met betrekking tot religie/levensbeschouwing voor +/- 9000 ingeslotenen bij 35 DJI afdelingslocaties.

2.1 Aanleiding

De ingeslotenen van DJI hebben recht op geestelijke verzorging die zo veel als mogelijk aansluit bij zijn of haar godsdienst of levensovertuiging. Om hier invulling aan te geven worden binnen de verschillende inrichtingen/centra geestelijke verzorgers van verschillende denominaties (religie/levensbeschouwing) ingezet. Om de behoefte aan de verschillende denominaties binnen de inrichtingen/centra te bepalen is in het verleden een beknopte vragenlijst ontwikkeld. Deze bestaat uit 3 vragen. De vragenlijst is achtereenvolgend in 2008, 2009 en 2010 onder de ingeslotenen van DJI afgenomen. In 2017 wilde DJI opnieuw een peiling laten verrichten. Er is eerder dit jaar al een meting verricht die intern opgezet was. Gezien de hoeveelheid signalen van geestelijke verzorgers uit het veld dat er ongelmatigheden waren tijdens de peiling, is besloten die meting voortijdig stop te zetten. Daarom is besloten om nogmaals de peiling uit te zetten met de hulp van een extern bureau, om de betrouwbaarheid van de resultaten en een kwalitatief goede meting te kunnen waarborgen.

2.2 Doel en opdracht

De offerte aanvraag van DJI van 1 augustus stelde een heldere opdracht:

De opdrachtnemer (Inview) verricht de peiling bij 35 afdelingslocaties van DJI. Hiertoe levert de opdrachtnemer een projectleider en een aantal teams van enquêteurs. De opdracht vergt het afstemmen en plannen van het afname proces met de diverse locaties, het bezoeken van de locaties voor de uitvoering van het afname proces en het verwerken van de uitkomsten in een rapportage.

De peiling werd afgenomen bij penitentiaire inrichtingen, jeugdinrichtingen, forensische zorg en detentiecentra. Deze zijn over het hele land verspreid. Totaal betreft het 35 afdelingslocaties met circa 9.000 ingeslotenen.

Het bezoek van de verschillende locaties diende te worden afgestemd met de daartoe beschikbare contactpersonen en te worden gepland. DJI leverde aan de gegunde partij (Inview) een lijst met contactpersonen per DJI locatie. Aan de ingeslotenen wordt een dagprogramma aangeboden van een aantal uren per dag dat hen in staat stelt meer zelfstandig invulling te geven aan het dagelijks leven en zoveel mogelijk verantwoordelijk te zijn voor zichzelf en hun omgeving. Voor DJI zijn onderdelen van het dagprogramma, zoals sporten, arbeid, schoonmaken, enz. een belangrijk uitgangspunt. Vanwege de aard van het primaire proces gelden daarbij logistieke beperkingen. De omvang van het team diende afgestemd te worden op de omvang en logistieke processen binnen de locaties.

De contactpersoon binnen de locatie ontving minimaal tweemaal het team van enquêteurs. Het team werd vervolgens naar de cellen/leef afdeling geleid om de verschillende ingeslotenen te benaderen. Hierbij moest een zo hoog mogelijke contact/respons worden gerealiseerd.

3. Opzet en Uitvoering

Naar aanleiding van de oorspronkelijke offerte aanvraag werd er een plan van aanpak opgesteld door Inview Veldwerk. Dit plan van aanpak werd ingediend bij de offerte aanvraag op 17 augustus. Uitgangspunt was minimaal twee bezoeken per inrichting/centrum: tijdens het eerste bezoek werd er informatie uitgedeeld aan de ingeslotenen, tijdens het tweede bezoek werden de enquêtes uitgedeeld en weer ingenomen. Tussen deze twee bezoeken zat minimaal 1 werkdag. In het plan van aanpak stond de aanvankelijke opzet voor de uitvoer beschreven. Naar aanleiding van het startoverleg op 4 september is deze werkwijze iets aangepast. In dit hoofdstuk gaan wij verder in op de opzet en de daadwerkelijke uitvoering van het onderzoek.

3.1 Opzet

In het plan van aanpak welke ingediend is bij de offerte aanvraag op 17 augustus jl., was onderstaande opzet het uitgangspunt voor de uitvoering van de opdracht. Deze opzet is gebaseerd op de opdracht zoals deze beschreven stond in de offerte aanvraag van DJI, inclusief uitgangspunt voor aantallen enquêteurs (2 tot 4 per inrichting/centrum, specifiek benoemd in de Nota van Inlichtingen) en de duur van elk bezoek.

“Voor de praktische uitvoering van het veldwerk verdelen wij de 35 afnamelocaties onder in 7 onderzoeksgebieden....” “Per onderzoeksgebied is er een supervisor. De supervisor is het eerste aanspreekpunt voor de projectplanners en geeft vanuit het veld terugkoppeling aan de projectplanners. Hij/zij is de contactpersoon voor zijn/haar eigen team en tijdens de bezoeken zal de coördinator ook de contactpersoon zijn voor de inrichting/centrum....” “De supervisor gaat mee op alle bezoeken aan de inrichtingen/centra....”

“De supervisor werkt zelf ook als enquêteur om het team zo efficiënt mogelijk in te zetten. Naast deze supervisors zal er per inrichting/centrum een team van enquêteurs samengesteld worden. Dit doen wij aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- *het type inrichting/centrum (penitentiaire inrichtingen, jeugd inrichtingen, detentiecentra en forensische zorgcentra)*
- *de grootte van de inrichting/centrum gemeten aan de hand van het aantal ingeslotenen*
- *minimale bezetting per inrichting/centrum is 2 enquêteurs, inclusief supervisor*

Het volledige plan van aanpak was basis voor het startoverleg op 4 september bij DJI in Den Haag. Daar werd aangegeven dat er totaal 35 inrichtingen/centra zouden worden bezocht. Eerste bezoek kon gepland worden vanaf 25 september. De weken voorafgaand zouden worden gebruikt voor het contacteren van de inrichting/centrum, het benaderen van de enquêteurs, het aanvragen van een VOG voor elke enquêteur en de eerste opzet voor de planning.

3.2 Uitvoer

Voor het contacteren van de inrichting/centrum werd een vast team van 2 personen ingezet. Projectplanners van Inview Veldwerk zijn vanaf het begin van het project verantwoordelijk geweest voor

de gehele uitvoer van het onderzoek. Projectleider en Manager Veldwerk hebben afwisselend een controlefunctie vervuld en waren aanspreekpunt voor zaken die los stonden van de uitvoerende fase.

Het globale uitvoerproces zag er als volgt uit:

- Aanvragen VOG's enquêteurs die interesse hebben om mee te werken aan dit onderzoek (37 enquêteurs)
- Benaderen contactpersonen inrichting/centrum voor inplannen bezoeken.
- Afspraak bevestigd aan contactpersoon inrichting/centrum
- Enquêteurs geïnstrueerd en supervisor aangewezen
- Eerste type bezoek bij inrichting/centrum:
 - a. Ontvangst door contactpersoon met ontvangst inrichting/centrum (duur 0,5 tot 1 uur), incl. sterktestaat.
 - b. Begeleid naar de afdelingen om een-op-een informatie uit te delen aan ingesloten:
 - i. Ophangen poster (14 talen)
 - ii. Uitdelen flyers (14 talen)
 - iii. Beantwoorden vragen
 - c. Bijhouden sterktestaat tijdens uitdelen informatie om inzichtelijk te krijgen hoeveel % een-op-een benaderd is.
 - d. Supervisor geeft Inview terugkoppeling over totaal aantal bereikte ingesloten.
- Tweede type bezoek bij inrichting/centrum (afhankelijk van instelling werd dit proces herhaald om meer respons te krijgen):
 - a. Ontvangst bij inrichting/centrum (duur 0,5 tot 1 uur), incl. sterktestaat.
 - b. Begeleid naar de afdelingen om een-op-een enquêtes uit te delen aan ingesloten en in te nemen (in 14 talen).
 - c. Bijhouden sterktestaat tijdens uitdelen enquêtes om inzichtelijk te krijgen hoeveel % een-op-een benaderd is en de enquête ingevuld heeft / geweigerd heeft.
 - d. Supervisor neemt alle enquêtes en informatiemateriaal (ingevuld en leeg) mee uit de inrichting/centrum (wordt aangetekend verstuurd aan Inview/per koerier gebracht)
 - e. Supervisor geeft Inview terugkoppeling over totaal aantal bereikte ingesloten.
- Eenmaal per week ontvangt DJI een overzicht met de benaderde percentages per inrichting/centrum. Meerdere keren is er contact tussen Projectplanner en DJI. Eventuele aandachtspunten worden besproken en indien nodig, wordt er geëscaleerd als er een inrichting/centrum is die lastig te plannen/benaderen lijkt.
- Opnieuw plannen bezoeken die:
 - a. afgezegd zijn door inrichting/centrum
 - b. door calamiteit bij inrichting/centrum opnieuw uitgevoerd moeten worden
 - c. uitgevoerd moeten worden omdat een te groot percentage niet benaderbaar was tijdens het bezoek
- Controleren en verwerken binnengekomen enquêtes in een Excel file.
- Vernietigen informatiemateriaal en lege enquêtes (eenmaal, na afronden onderzoek).

3.2.1 Plannen bezoeken

Tijdens de eerste fase in de uitvoer bleek al snel dat het contacteren van de inrichting/centrum en het plannen van de bezoeken veel tijd in beslag zou nemen. Ondanks dat contactpersonen al waren ingelicht

door DJI over onze komst, was het niet bij alle inrichtingen/centra eenvoudig om de data te plannen voor de minimaal 2 bezoeken.

In het hoofdstuk Resultaten is te zien hoe vaak een inrichting/centrum is bezocht voor het uitdelen en innemen van de enquêtes om een zo hoog mogelijke respons te realiseren.

Er waren enkele zaken die een uitdaging vormden voor het maken van de planning:

- Bereiken contactpersonen verliep niet altijd even gemakkelijk:
 - Waren slecht te bereiken/belden niet terug.
 - Waren niet meer werkzaam bij de instelling.
- Ingeplande bezoeken werden lastminute gecancelled (soms terwijl wij er al waren met het team) door:
 - calamiteit bij de inrichting/centrum.
 - plotselinge afwezigheid van de contactpersoon en geen vervanger voor handen.
 - Personeelstekort.
- Veelgehoorde opmerking vanuit inrichting/centrum waarom wij niet (op korte termijn) langs konden komen was een personeelstekort.
- Onduidelijkheid over het belang van de bezoeken en hun medewerking en wat zij allemaal moesten verzorgen zodat wij de uitvoer konden verzorgen. De vorige meting had al veel gevraagd van hun planning/personeel, dus waarom moest dit nu weer?
- Tijdens bezoek onvoldoende begeleiding/contactpersoon toch afwezig waardoor de ingeplande uren niet optimaal benut konden worden en er veel tijd verloren ging aan wachten.

Het (opnieuw) inplannen van bezoeken is een continu proces geweest vanaf de eerste t/m de laatste week van de peiling. Zo'n 60 % van de bezoeken kon zonder moeite ingepland en uitgevoerd worden. De andere 40% nam wat meer tijd in beslag. Uiteindelijk is het resultaat van alle bezoeken bevredigend, ondanks de uitdagingen die er soms voor beide partijen waren.

3.2.2 Verloop bezoeken

Zoals te zien is in het globale uitvoerproces, bestond elk bezoek bij een inrichting/centrum uit 2 verschillende onderdelen:

1. Informatiebezoek
2. Enquêteuren

Tijdens het eerste type bezoek, het Informatiebezoek, werd er informatiemateriaal uitgedeeld (een-op-een, in 14 talen beschikbaar) aan ingeslotenen. De ingeslotenen konden op de posters/flyers lezen dat er geënuquêteerd zou worden en met welk doel. Daarnaast gaven de enquêteurs mondeling toelichting indien gewenst.

Hiervoor was een eenduidige instructie (vanuit DJI), zodat alle enquêteurs dezelfde informatie verstrekten.

De ingeslotenen werden bezocht in hun cel of op de leefafdeling. Bij de DBV centra liepen ingeslotenen vrij rond. Niet bij alle inrichtingen/centra mochten de ingeslotenen tijdens de activiteiten uit het dagprogramma benaderd worden. Dit zorgde ervoor dat er soms een grotere groep uiteindelijk niet benaderd kon worden in het geplande bezoek en er een extra bezoek gepland werd. Alle bezoeken vonden plaats onder begeleiding van iemand van de inrichting/centrum.

Zaken die het te benaderen aantal ingeslotenen bemoeilijkten waren o.a.:

- Ingeslotenen die op transport/verlof zijn.
- Ingeslotenen die hele dagen op de arbeid zitten.
- In DBV centra lopen de ingeslotenen vrij rond (geen gezamenlijk moment).
- Inrichtingen/centra met enorme afmetingen waardoor het in de beschikbare tijd lastig was om iedereen te benaderen met de beschikbare mensen en beschikbare begeleiding.

- Calamiteiten ter plaatse zoals alarmen die afgingen waardoor het bezoek plotseling gestaakt moest worden.
- Beperkte toegankelijkheid in de inrichting/centrum, waardoor er minder effectief gewerkt kon worden in de beschikbare tijd.
- Inrichtingen/centra die bepaalde ingesloten en buiten de meting hielden vanwege (geestelijke) gemoedstoestand of beperkte aanwezigheid. Deze inrichtingen/centra moesten hierdoor extra worden bezocht om deze mensen alsnog mee te nemen in de peiling.

De ingesloten en binnen de ZBBI maakten geen deel uit van de doelgroep.

Tijdens de vervolfbezoeken, het enquêteren, werden de enquêtes een-op-een uitgedeeld en ingenomen. Het wenselijke doel vanuit DJI was om zoveel mogelijk ingesloten en te bereiken met een enquête. In het hoofdstuk Resultaten is te zien in hoeverre dit haalbaar was in de praktijk bij de verschillende inrichtingen/centra. De ingesloten en vullen zelf de enquête in.

3.2.3 Verwerken enquêtes

Alle enquêtes werden aangetekend of per koerier verzonden door de supervisors aan het hoofdkantoor van Inview Veldwerk in Amersfoort. De supervisors zorgden ervoor dat deze voor verzending gecodeerd werden (inrichting/centrum code). Bij binnenkomst van de enquêtes werden deze direct door Inview geteld en gecontroleerd op volledigheid. Elke enquête kreeg een uniek enquêtenummer naast de code van de inrichting/centrum.

Vervolgens werden de enquêtes digitaal verwerkt in een Excel. Daarnaast werden de foutief ingevulde enquêtes geregistreerd. De antwoorden van deze enquêtes zijn niet meegenomen in het eindresultaat, welke u kunt vinden in het hoofdstuk Resultaten. Een enquête wordt als niet bruikbaar beschouwd in een van de volgende gevallen:

- Meerdere antwoordopties bij één vraag ingevuld.
- Geen helder aangekruist hokje (bijvoorbeeld meerdere aangekruist en niet helder welke juist is).
- Een of meerdere vragen niet ingevuld.
- Antwoord aangekruist en daarnaast een antwoord geschreven op het formulier welke niet overeenkomen.

In de Excel is per enquête terug te zien welke antwoorden er gegeven zijn. Antwoordmogelijkheid 'anders' bij vraag 3: "Van welk type geestelijke verzorging zou je gebruik willen maken?" is tekstueel verwerkt indien van toepassing. In het hoofdstuk Resultaten zijn de meest genoemde zaken terug te lezen. Het Exceldocument staat beveiligd opgeslagen en is enkel toegankelijk voor hen die hierin moeten werken. De fysieke enquêtes zijn tijdens het veldwerk ook beveiligd opgeslagen bij Inview en zijn bij oplevering van rapportage face-to-face overgedragen aan DJI.

4. Respons

Gedurende de uitvoer van de peiling is er zoals genoemd wekelijks contact geweest tussen DJI en Inview. Inview ontving vanuit de enquêteurs een terugkoppeling over de aantallen. Aan de hand van het behaalde percentage werd bepaald of inrichtingen wellicht extra bezocht moesten worden. Dit was afhankelijk van verschillende factoren:

- Hoe groot is het percentage/aantal ZBBI?
- Hoe groot is het percentage/aantal gedetineerden dat niet benaderbaar is vanwege verlof/agressie/isoleer/e.d.?
- Hoe groot is het percentage/aantal wat bij een volgend bezoek nog steeds in deze inrichting zit?

4.1 Responsoverzicht

In onderstaand overzicht is per sector/divisie te zien wat de resultaten zijn op het gebied van het benaderde percentage, aantal dat de enquête invulde (aantal ingevuld en aantal bruikbaar) en aantal zonder interesse.

	DBV	GW	JJI	DForZo	Totaal
Aantal populatie (sterktestaat)	611	7790	194	295	8890
Aantal doel peiling	611	7504	194	295	8604
Aantal benaderd	517	6980	170	264	7931
Aantal geen interesse	118	1409	36	86	1649
Aantal ingevuld	399	5571	134	178	6282
Aantal bruikbaar	383	5383	130	167	6063
Percentage benaderd	85%	93%	88%	89%	92%
Percentage respons t.o.v. benaderd	74%	77%	76%	63%	76%
Percentage netto responsgroep t.o.v. doel	63%	72%	67%	57%	70%

Aantal doel peiling betreft de groep die daadwerkelijk geïnccludeerd kon worden voor deze peiling. Dit betreft dus het aantal ingeslotenen, exclusief ZBBI. Uiteindelijk is 92% van alle ingeslotenen, exclusief ZBBI, benaderd. De uiteindelijke respons ten opzichte van de benaderde ingeslotenen, is 76%. Hierbij is, net als bij het bepalen van de netto respons, uitgegaan van alle bruikbare enquêtes (dus minus de foutief ingevulde enquêtes).

De netto respons betreft het percentage bruikbare enquêtes, afgezet tegen het totale doel peiling.

Enkele ingeslotenen konden uiteindelijk niet benaderd worden vanwege verlof, transport of plaatsing op ISO. Ook zijn enkele ingeslotenen niet benaderd vanwege hun gemoedstoestand ten tijde van de peiling. Uiteindelijk heeft 70% van de totale doelgroep een voorkeur uitgesproken. De resultaten van de peiling zijn terug te vinden in het volgende hoofdstuk.

Opvallend is dat het laagste percentage 'benaderd' werd behaald binnen DBV. Binnen de GW was dit percentage het hoogste. Verklaring hiervoor is dat men binnen DBV veelal rondloopt, zonder dat men een echt gezamenlijk moment heeft waarop de enquêteurs de ingeslotenen kunnen benaderen. Het laagste percentage respons werd behaald binnen de DForZo. Hier was het percentage dat niet wilde meewerken relatief wat hoger.

4.2 Respondenten

Tijdens het uitdelen van de enquêtes stonden de enquêteurs in direct contact met de ingeslotenen. Het viel de enquêteurs op dat de ingeslotenen het over het algemeen leuk leken te vinden om weer eens met iets anders bezig te zijn en te praten met, voor hen, onbekenden.

De reden waarom sommige ingeslotenen niet mee wilden doen aan de peiling is onbekend. Hier deden zij geen uitspraken over en dit betrof ook geen specifieke groep. Er is geen patroon te onderkennen in de groep die geen interesse had in deelname. Dit betrof een willekeur aan ingeslotenen.

Zoals gemeld in §3.2.2, waren er ingeslotenen die volgens de begeleiding niet benaderd hoefden te worden, maar die achteraf gezien wel deel konden nemen aan de peiling. Voor deze doelgroep zijn aanvullende bezoeken gepland bij de betreffende inrichtingen/centra.

Alle respondenten die zouden kunnen meedoen aan de peiling zijn benaderd of er zijn meerdere pogingen gedaan hen te benaderen.

5. Resultaten

Alle ingevulde enquêtes zijn verwerkt zoals aangegeven in §3.2.3. Bij het verwerken van de resultaten zijn alle foutieve enquêtes buiten beschouwing gelaten.

Een groot deel van de foutieve enquêtes is als dusdanig beschouwd, omdat ingeslotenen bij de vraag over de geestelijke verzorging meerdere antwoorden gegeven hebben (meerdere hokjes aangekruist). Zowel de mondelinge als schriftelijke (aanvullende) instructie schreef voor dat er één voorkeur gegeven mocht worden.

In de volgende tabel zijn de uitkomsten van de verschillende voorkeuren per type inrichting/centrum weergegeven.

Vervolgens wordt de vergelijking gemaakt met de peiling uit 2008-2010, op verzoek van en met cijfers van DJI.

Hierbij zijn percentages specifiek berekend voor de 8 standaard denominaties (dus gecorrigeerd voor diegenen die de antwoordopties 'geen behoefte' of 'anders; hebben ingevuld).

5.1 Resultaten enquêtes

	DBV	GW	JJI	DForZo	Totaal
% Rooms-katholiek (pastor)	13,05%	21,79%	11,54%	12,57%	20,77%
% Protestants-christelijk (dominee/pastor)	14,10%	12,02%	7,69%	17,37%	12,21%
% Joods-liberaal/joods traditioneel (rabbijn)	0,52%	2,01%	0,77%	1,20%	1,86%
% Humanistisch (raadsman/raadvrouw)	2,09%	10,64%	9,23%	9,58%	10,04%
% Islamitisch (imam)	50,13%	27,29%	37,69%	28,74%	29,00%
% Hindoe (pandit)	1,57%	1,52%	1,54%	0,60%	1,50%
% Boeddhistisch	0,78%	1,95%	0,77%	0,60%	1,81%
% Grieks- of Russisch orthodox	2,09%	2,88%	0,00%	3,59%	2,79%
% Anders	1,83%	2,40%	0,77%	2,99%	2,34%
% Geen behoefte	13,84%	17,50%	30,00%	22,75%	17,68%

Uit de tabel kan opgemaakt worden dat voor alle inrichtingen/centra geldt dat het merendeel aan heeft gegeven behoefte te hebben aan Islamitische geestelijke verzorging. Dit is 29% van de totale respons.

De antwoord categorieën, gericht op de 8 standaard denominaties, die het meest frequent zijn ingevuld betreffen de volgende:

1. Islamitisch
2. Rooms-katholiek
3. Protestants-christelijk
4. Humanistisch

Binnen DBV heeft meer dan de helft aangegeven behoefte te hebben aan Islamitische geestelijke verzorging. Het kleinste percentage, 0,52%, kiest voor Joods-liberaal/joods traditionele geestelijke verzorging. Ten opzichte van de meest gegeven voorkeuren, is het bij DBV niet heel anders. Protestants-christelijk en Room-katholiek volgen elkaar op de tweede en derde plek.

Binnen GW heeft ruim een kwart (27,29%) de voorkeur voor Islamitische geestelijke verzorging. Het kleinste percentage, 1,52%, wordt toebedeeld aan Hindoestaanse geestelijke verzorging. Binnen GW komen keuzes exact overeen met de volgorde van voorkeur van de totale peiling. Dit heeft er vooral mee te maken dat GW ook voor ruim 87% is vertegenwoordigd in het totaal.

Binnen JJI heeft ruim 1/3^e deel de voorkeur voor Islamitische geestelijke verzorging. De laagste score, 0%, is voor Grieks- of Russisch orthodox geestelijke verzorging. Ten opzichte van de meest gekozen voorkeuren over het geheel genomen, is het bij JJI niet heel anders. Opvallend is dat het antwoord 'geen behoefte' relatief vaak gekozen is (30,00%), dit percentage ligt een stuk hoger dan gemiddeld (ruim 17%).

Binnen DForZo heeft ook weer het merendeel de voorkeur voor Islamitische geestelijke verzorging. Ook hier staat 'geen behoefte' op een tweede plek (ruim 23%). Protestants-christelijk scoort verder het hoogste ten opzichte van de andere divisies. Ook ligt het percentage Grieks- of Russisch orthodox hier wat hoger dan gemiddeld.

Meest gegeven antwoorden bij 'Anders' zijn:

- Meerdere geloven 9%
- Niets ingevuld/onleesbaar 6%
- Pinkstergemeente 6%
- Atheïst 4%
- Geen voorkeur 4%
- Jehova 4%

Overige gegeven antwoorden werden minder dan 4% gegeven.

Daarnaast waren er bij deze keuze enkelen die geen serieus antwoord noteerden.

Resultaten ten opzichte van de voorkeurspeiling 2008-2010

Voorkeur	Voorkeurspeiling 2008-2010	Voorkeurspeiling 2017
% Rooms-katholiek (pastor)	28,72%	25,96%
% Protestants-christelijk (dominee/pastor)	22,00%	15,26%
% Joods-liberaal/joods traditioneel (rabbijn)	1,87%	2,33%
% Humanistisch (raadsman/raadvrouw)	12,36%	12,56%
% Islamitisch (imam)	27,09%	36,25%
% Hindoe (pandit)	3,30%	1,88%
% Boeddhistisch	2,60%	2,27%
% Grieks- of Russisch orthodox	2,06%	3,49%

In lijn met de voorgaande voorkeurspeiling, zijn de percentages in bovenstaande tabel gebaseerd op de 8 standaard denominaties. De antwoordmogelijkheden 'anders' en 'geen behoefte' zijn hierbij buiten beschouwing gelaten.

Zoals ook al af te leiden was uit voorgaande tabel, gaat de grootste voorkeur uit naar Islamitische geestelijke verzorging (ruim 36%). Daarna is de keuze het meest gevallen op Rooms-katholieke geestelijke verzorging (bijna 26%). In 2008-2010 was dit nog andersom.

Opvallend is ook dat Protestants-christelijk heeft ingeleverd ten opzichte van 2008-2010, bijna 7%.

De voorkeur voor Hindoestaanse geestelijke verzorging is bijna gehalveerd, van 3,3% naar 1,88%.

De voorkeur voor Grieks- of Russisch orthodox is daarentegen juist toegenomen van 2,06% naar 3,49%.

Overige denominaties zijn wel iets veranderd, maar niet bijzonder veel.

Uit de tabel blijkt dat het overgrote deel van de voorkeuren is gegeven aan 4 denominaties: Islamitisch, Rooms-katholiek, Protestants-christelijk en Humanistisch. Samen vormen deze 90% van de gegeven voorkeuren.

Volgens het CBS geldt voor 2015 dat Rooms-katholiek de grootst vertegenwoordigde denominatie is binnen Nederland. Gevolgd door Protestants-christelijk (incl. hervormd). Islam volgde in dat jaar als 4^e denominatie, na 'Anders'. De resultaten vanuit de peiling zijn dus geen afspiegeling van deze cijfers.

Bijlage I – Bezoeken per inrichting/centrum

Code:	Soort	Inrichting/centrum	Aantal bezoeken
1	GW	PI Vught	5
2	GW	PI Lelystad	3
3	GW	PI Ter Apel	2
4	GW	PI Alphen a/d Rijn - Eikenlaan	3
5	GW	PI Nieuwegein	3
6	GW	PI Krimpen aan den IJssel	3
7	GW	PI Grave	2
8	GW	Justitieel Complex Zaanstad	3
9	GW	PI Alphen a/d Rijn - Maatschapslaan	3
10	GW	PI Dordrecht	2
11	VB	JC Schiphol	2
12	GW	PI Zwolle	4
13	GW	PI Almere	3
14	GW	PI Heerhugowaard	3
15	GW	PI Sittard	3
16	GW	PI Rotterdam - Schie	4
17	GW	PI Leeuwarden	2
18	GW	PI Veenhuizen - Esserheem	2
19	VB	DC Rotterdam	2
20	GW	PI Arnhem	2
21	GW	PI Zwaag	3
22	GW	PI Zuid-Oost - Ter Peel	2
23	GW	PI Rotterdam - Hoogvliet	2
24	GW	PI Achterhoek	2
25	GW	PI Zuid-Oost - Roermond	2
26	GW	PI Middelburg	3
27	GW	PI Haaglanden - Scheveningen	2
28	GW	PI Almelo	2
30	GW	PI Utrecht	2
31	FORZO	FPC Oostvaarderskliniek	2
32	VB	DC Zeist	2
33	JJI	RJJI De Hartelborgt	3
34	JJI	RJJI Den Hey-Acker	2
35	JJI	RJJI De Hunnerberg	2
36	FORZO	FPC Veldzicht	3